

Svar på Markku Weckmans och 31 andra ledamöters motion om att effektivera användningen av trä i allt offentligt byggande i Vanda

VD/5350/00.02.00.03/2016
HP/PW/JVU/JHag/NJ/EA

Markku Weckman och 31 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

"Åtgärder bör vidtas för en effektivisering av byggandet i trä när det gäller allt offentligt byggande i Vanda.

MOTIVERINGAR

Inför bostadsmässan i Kivistö uppfördes ett flervåningshus i trä som förutom av mässbesökare också uppmärksammades positivt på ett riksomfattande plan.

En logisk fortsättning på träbyggandet vore att ersätta skolan Hämeenkylä koulu som fått en rivningsdom på grund av fukt- och mögelskador av en byggnad i trä.

Enligt preliminära beräkningar uppskattas priset för en skola som uppförs enligt traditionellt mönster ligga på omkring 21 miljoner euro. Utöver detta beräknas kostnaderna för temporära ersättande evakueringslokaler uppgå till flera miljoner.

Kostnaderna för en skolbyggnad i trä beräknas uppgå till ca tio miljoner euro, dvs. omkring 50 % billigare. En skola tillverkad av huvudsakligen inhemskt trä skulle bli färdig i ungefär samma tidtabell som det skulle ta att uppföra evakueringslokaler.

Som exempel kan nämnas att Pudasjärvi stad har fattat ett enhälligt principbeslut om att gynna trä i allt offentligt byggande. I Pudasjärvi pågår som bäst byggandet av ett skolcampus i timmer som kommer att vara världens största timmerskola när det blir färdigt.

Motsvarande exempel finns i Voralberg i Österrike som är världskänt för sitt träbyggande, där man i första hand bygger i trä alltid när det är möjligt."

Stadsfullmäktige 23.5.2016 § 15

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända det till stadsstyrelsen för beredning.

Fastighetscentralen vid verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö konstaterar följande i sitt svar:

Att bygga i trä vid fastighetscentralen:

Man har byggt i trä i Vanda och träbyggande pågår alltjämt. Särskilt i fråga om byggande av daghem och byggande i motsvarande storleksklass är träbyggande ett vanligt och frekvent använt byggnadssätt. Daghemmet Simonkallion päiväkoti, som blev färdigt i somras är ett exempel på avancerat byggande i trä också i fråga om ytterskikts- och mellanbjälklagselementen, med tanke på att det handlar om att bygga i trä.

Den utökade användningen av och växande tillgången till CLT-teknikbaserade stomelement helt konstruerade i trä kan för sin del relativt snabbt leda till en förändrad situation i fråga om byggande i trä.

Fastighetscentralens ståndpunkt är att trä är ett alternativ värt att beakta. Träets image som material med ett litet koldioxidavtryck uppmuntrar för sin del också till att använda trä.

Arkitektoniskt är trä ett varmt material som är lätt att bearbeta och förnya. Användningen av trä i offentligt byggande (träkyrkor osv.) visar att trä tål tid, så länge man vårdar det. Som material används trä i stor utsträckning i offentligt byggande i Europa och hela världen både i bärande konstruktioner och som beläggingsmaterial, och träbyggandet har också en lång tradition i det moderna samhället. Ur ekologisk synvinkel bör användningen av trä gynnas. Omfattande användning av trä förutsätter dock utökade kunskaper i fråga om både planering och byggande. Vi följer de pågående träbyggnadsprojekten och erfarenheterna från dem och undersöker möjligheterna att i ännu större utsträckning använda trä i offentligt byggande i Vanda.

En byggnad är ändå en helhet där de egenskaper som krävs av enskilda byggnadsdelar avgörs på grundval av de krav som användningen ställer och bedömningen av byggnadsfysikaliska o.dyl. risker i varje enskilt fall.

Kostnader för byggande i trä:

Fastighetscentralen har inte gjort några observationer av att det skulle vara klart förmånligare att bygga i trä när det kommer till genomförda daghemsprojekt eller projekt i en större storleksklass. I fråga om små byggnader är trä nästan undantagslöst det mest kostnadseffektiva byggnadsmaterialet.

En utarbetad planeringslösning är en helhet som fastställer kostnadsnivån för byggprojektet. Stommaterialets / produktionssättets andel är inte den viktigaste delen i denna helhet.

Fastighetscentralen känner inte till några exempel där större byggnader skulle ha uppförts i trä, t.ex. genom anbudsförande i anslutning till helhetsansvarsbyggande, utgående från att beställaren inte har förutsatt det. Exempel på detta finns i motsvarande mån i storleksklass med daghem. Konkurrens i form av helhetsansvarsbyggande utgår från planering och genomförande som entreprenören ansvarar för, så modellen letar fram det mest kostnadseffektiva sättet att genomföra respektive projekt. Då är naturligtvis beställarens möjligheter att påverka de utvalda lösningarna mer begränsade än vid planering i egen regi.

Genom att utnyttja elementteknik baserad på träbyggande kan man påverka byggnadstiden, vilket i bästa fall också har någon slags kostnadseffekt.

Förutom att spara tid kan man genom tillverkning av byggnadsdelar i fabriksförhållanden, t.ex. trärelement, avsevärt minska de fukttekniska riskerna jämfört med montering på byggarbetsplatsen, men också i detta fall ska man lyckas åstadkomma en oavbruten kedja av transporter, lagerföring och montering utan fukt.

Som bäst pågår ett arbete med att utreda en ersättande lösning för Hämeenkylä koulu och som ett alternativ utreds också träbyggandet som tas upp i motionen, antingen som hyres- eller leasinglösning.

Sammanfattning:

Fastighetscentralen har som mål att för varje byggnadsobjekt hitta ett lämpligt byggnadssätt som på bästa sätt tar hänsyn till de specialvillkor som råder vid respektive tidpunkt. Träbyggandet är redan nu starkt förankrat när det gäller byggnadsmaterial också i fråga om fastighetscentralens objekt.

Stadsstyrelsen 28.11.2016 § 15

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Markku Weckman och 31 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 13

Stadsstyrelsens förslag:

Fullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Direktör för fastighetscentralen Pekka Wallenius, tfn 040 749 2592, [foramn.efternamn\[at\]vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn@vantaa.fi)